KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 12. december 1983

om en procedure i henhold til EØF-traktatens artikel 85

(IV/30.525 — Det internationale Energiagentur)

(Den engelske, tyske, franske og nederlandske tekst er de eneste autentiske)

(83/671/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab,

under henvisning til Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikler 85 og 86 [1], senest ændret ved akten vedrørende Grækenlands tiltrædelse, særlig artikel 4, 6 og 8,

under henvisning til den anmeldelse og den begæring om negativattest, som formanden for Oliebranchens internationale rådgivende Udvalg (IAB) under Det internationale Energiagentur indgav til Kommissionen den 5. januar 1982 til fordel for 32 olieselskaber, der måtte blive anmodet om at deltage i gennemførelsen af Det internationale Energiprogram, såfremt dette iværksættes,

under henvisning til offentliggørelsen [2] af anmeldelsens hovedindhold i henhold til artikel 19, stk. 3, i forordning nr. 17,

under henvisning til høring af Det rådgivende Udvalg for Kartel- og Monopolspørgsmål, og

ud fra følgende betragtninger:

I. FAKTISKE OMSTÆNDIGHEDER

(1) den 18. november 1974 blev der undertegnet en aftale om et internationalt energiprogram (herefter benævnt IEP); 21 lande, som er medlemmer af OECD, deltager for øjeblikket i IEP; ni af Det europæiske økonomiske Fælleskabs medlemsstater, dog ikke Frankrig, har undertegnet IEP; Fællesskabet har ikke undertegnet IEP, og Kommissionen har observatørstatus i Det internationale Energiagentur herefter benævnt IEA, som er en selvstændig afdeling af OECD og er ansvarlig for gennemførelsen af IEP; med henblik på at regulere olieforsyningen på fællesskabsplan i tilfælde af en mangelsituation har Fællesskabet truffet foranstaltninger, som supplerer de foranstaltninger, der er vedtaget af IEA;

(2) det er ifølge IEP's præambel formålet med programmet, at de deltagende lande i fællesskab skal tage effektive skridt til at imødegå olieforsyningskriser ved at udvikle deres selvforsyningsevne på olieområdet i krisesituationer samt ved at begrænse efterspørgslen og fordele disponibel olie ligeligt i mellem sig; de deltagende lande har opstillet et solidaritetsprincip, der skal sikre, at virkningerne af fald i forsyningerne udlignes i mellem dem, og at afbrydelser i forsyningerne ikke rammer nogen lande eller landegrupper uforholdsmæssigt hårdt, jf. IEP;

(3) ifølge IEP kan fordelingsprocessen iværksættes, når et eller flere deltagende lande eller samtlige deltagende lande som en gruppe rammes af et fald i de forventede daglige olieforsyninger på mindst 7 %; fald i de daglige forsyninger vil sandsynligvis påvirke de deltagende lande i forskelligt omfang; nogle lande har en betydelig raffineringskapacitet og importerer derfor hovedsagelig råolie, medens andre lande fortrinsvis importerer raffinerede produkter; nogle lande importerer kun fra en forsyningskilde, andre importerer fra flere forskellige forsyningskilder eller producerer olie selv; et land kan være ramt af en eller anden form for blokade, hvilket kan hindre de normale olieforsyninger til det pågældende land;

på grund af disse forskelle må det undersøges, i hvor høj grad de deltagende lande påvirkes af afbrydelser i forsyningerne, således at det kan fastslås, hvilke lande der vil være i besiddelse af olie og/eller olieprodukter, som de kan dele med andre lande, og hvilke lande der vil være berettiget til at få tildelt olie; hvert lands forsyningsret i henhold til IEP må derfor fastlægges;

([1]) EFT nr. 13 af 21. 2. 1962, s. 204/62.
([2]) EFT nr. C 199 af 26. 7. 1983, s. 2.

de enkelte landes forsyningsret beregnes af IEA; disse forsyningsrettigheder sammenholdes med de samlede disponible forsyninger med henblik på at fastslå, om de enkelte lande har en fordelingsret eller en fordelingspligt; såfremt de samlede forsyninger, som et land har til rådighed,

— er mindre end forsyningsretten, har det pågældende land en fordelingsret, dvs. ret til tildelinger fra andre landes disponible forsyninger,

— overstiger forsyningsretten, har det pågældende land en fordelingspligt, dvs. en forpligtelse til at stille den overskydende mængde til rådighed for andre deltagende lande;

den konstatering, som IEA's sekretariat foretager med hensyn til iværksættelse af krisefordelingsordningen, gennemgås af IEA's styrelsesråd, der består af repræsentanter for de deltagende landes regeringer; krisefordelingsordningen har aldrig været iværksat; den har dog været testet med jævne mellemrum;

(4) *Selskaberne*
i henhold til IEP skal der sammenkaldes et internationalt rådgivende udvalg (International Advising Board) fra oliebranchen IAB), som skal bistå IEA med at sikre, at kriseforanstaltningerne fungerer effektivt; IEA rådfører sig med olieselskaberne for at indhente deres syn på situationen og på det formålstjenlige i de foranstaltninger, der vil blive truffet; formålet hermed er at udnytte olieselskabernes ekspertise og generelle kendskab til den internationale olieforsyningssituation; det kan generelt siges, at krisefordelingsforanstaltningerne ikke kan gennemføres uden olieselskabernes medvirken;

(5) IAB er oprettet af IEA's styrelsesråd; IEA og de deltagende landes regeringer har anmodet olieselskaberne i de deltagende lande om at medvirke; for øjeblikket er 16 olieselskaber og to sammenslutninger af olieselskaber medlemmer af IAB; olieselskaberne er alle medlemmer af gruppen af »rapporterende selskaber«, som består af ca. 46 selskaber; de rapporterende selskaber, der udpeges af IEA, meddeler i en krisesituation IEA og de enkelte landes regeringer oplysninger om olieforsyningen, dvs. om import, eksport, indenlandsk produktion, lagre osv. og samarbejder på frivillig basis med IEA om fordelingen; antallet af rapporterende selskaber fastsættes med visse mellemrum og vil være kendt, når krisefordelingsordningen iværksættes; ikke-rapporterende selskaber anmodes af de deltagende lande om at fremsende oplysningerne til landenes regeringer, som videresender dem samlet til IEA; både de rapporterende og de ikke-rapporterende selskaber vil ligeledes bistå ved fordelingen på nationalt plan i overensstemmelse med den nationale lovgivning; det vides ikke på forhånd, nøjagtigt hvor mange ikke-rapporterende selskaber der kan blive anmodet om at deltage, når krisefordelingsordningen iværksættes;

(6) under IAB er der nedsat et ad hoc-udvalg, Oliebranchens rådgivende Forsyningsudvalg (herefter benævnt ISAG); ISAG's medlemmer er medarbejdere i olieselskaber, og de har et indgående kendskab til olieforsyningerne; de forsyningsordninger, der udarbejdes af de rapporterende selskaber og de nationale krisefordelingsorganisationer på frivillig basis, samordnes af ISAG's medlemmer, således at der i højere grad bringes ligevægt i de deltagende landes fordelingsrettigheder og -pligter; ISAG's medlemmer skal i IEA's hovedkvarter i Paris arbejde for IEA på ad hoc-basis i alle faser fra fordelingsprocessens iværksættelse til dens afslutning; styrelsesrådet har udarbejdet detaljerede retningslinjer for krisefordelingsordningen og olieselskabernes deltagelse deri;

(7) de nationale krisefordelingsorganisationer herefter benævnt (NESO), der udgør en slags beredskabsorganisationer i de enkelte deltagende lande, varetager dels de nationale kriseforanstaltninger vedrørende olieforsyningen dels forbindelserne til IEA vedrørende den internationale fordeling i en krisesituation; NESO-organisationernes struktur varierer fra land til land på grund af forskelle i olieforsyningen og den politiske opbygning, og desuden er det forskelligt, i hvilket omfang oliebranchens medarbejdere deltager; om nødvendigt vil NESO-organisationerne være i besiddelse af regeringsmæssige beføjelser med hensyn til de nationale foranstaltninger i en krisesituation og samtidig i praksis varetage samordningen af den olieforsyningsvirksomhed, som både rapporterende og ikke-rapporterende selskaber udøver på nationalt plan; hvad angår ikke-rapporterende selskaber, påtager NESO-organisationerne sig visse praktiske opgaver over for IEA; NESO-organisationerne forelægger IEA oplysningerne fra de rapporterende selskaber enkeltvis og

størstedelen af oplysningerne fra de ikke-rapporterende selskaber samlet; desuden foretager de den nationale fordeling;

(8) *Produkterne*
produkterne omfatter råolie, alle olieprodukter, alle raffinaderi- »feedstocks«, alle færdige produkter, som fremkommer i forbindelse med produktionen af naturgas og råolie, samt eventuelt syntetisk brændsel;

(9) *Fordelingsprocessen*
fordelingsprocessen gennemføres regelmæssigt hver måned, så længe krisefordelingsordningen er iværksat, og omfatter tre typer aktiviteter, der kan finde sted samtidigt:

— *type 1:* i en krisesituation anlægger de rapporterende og ikke-rapporterende selskaber på frivillig basis og uafhængigt af anmodninger fra IEA selv deres forsyningsordninger, herunder udveksling og andre forretningsmæssige transaktioner med andre olieselskaber; i forbindelse med denne type aktiviteter tager selskaberne eventuelt hensyn til de deltagende landes fordelingsrettigheder og -pligter, de forventede olieforsyninger pr. oprindelsesland og andre oplysninger fra IEA;

— *type 2:* de rapporterende selskaber anlægger på frivillig basis forsyningerne — dette omfatter transaktionerne mellem selskaberne — som følge af anmodninger fra IEA om at medvirke til at bringe ligevægt i de deltagende landes fordelingsrettigheder og -pligter; i denne forbindelse bistås de af ISAG;

— *type 3:* er der på trods af oliebranches frivillige bestræbelser behov for yderligere foranstaltninger for at tilgodese landenes forsyningsret, fastlægger de deltagende lande hvilke yderligere foranstaltninger der er behov for, og hvorledes disse skal gennemføres; i denne forbindelse kan der være tale om direkte instrukser til selskaberne fra de enkelte regeringer eller NESO-organisationer; fordelingsprocessen kan nødvendiggøre andre aktiviteter vedrørende produktion, raffinering, distribution eller transport;

(10) normalt er aktiviteterne af type 1 almindelige forretningsmæssige transaktioner mellem olieselskaberne; de enkelte selskaber fastlægger selv kriseforanstaltninger med henblik på at dele de disponible forsyninger med deres datterselskaber og kunder; dette afspejler stort set kun de normale forhandlingsmønstre; når de pågældende selskaber ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af transaktionerne har taget hensyn fordelingsrettigheder og -pligter eller andre oplysninger fra IEA, kan der dog være tale om aktiviteter af type 2;

(11) aktiviteter af type 2 omfatter olieselskabernes foranstaltninger for at afhjælpe den manglende ligevægt; ISAG vurderer de frivillige tilbud, der fremsættes af de rapporterende selskaber, de ikke-rapporterende selskaber — i dette tilfælde via NESO-organisationerne — samt af NESO-organisationerne, og ISAG kan anmode om yderligere tilbud; de frivillige tilbud kan være »lukkede« tilbud, hvor det på forhånd er fastsat, hvilke selskaber der skal levere eller tildeles olie; der er hovedsagelig tale om datterselskaber; de frivillige tilbud kan også være »åbne« tilbud om enten tildeling eller levering af olie; i forbindelse med disse tilbud angives det nærmere, hvilken form for råolie eller hvilke produkter der tilbydes eller ønskes;

(12) det kan ikke forudses, nøjagtigt hvilken situation der vil opstå, såfremt der sker en afbrydelse i forsyningerne; afbrydelser i forsyningerne kan påvirke de deltagende lande i forskellig grad; det er ikke alle lande, der anvender den samme form for råolie eller de samme produkter, og der er forskelle i raffineringskapaciteten; også olieblokader kan påvirke landene i forskellig udstrækning; det kan ikke fastslås, før IEP iværksættes, hvor store mængder, olie, der skal omfordeles i forbindelse med aktiviteter af type 2 eller type 3;

(13) ISAG vurderer de frivillige tilbud, som det modtager; i denne forbindelse tager det hensyn til de særlige behov, der gør sig gældende for hvert enkelt deltagende land; såfremt tilbudene ikke opfylder de krav, der må stilles, for at fordelingen kan foretages på tilfredsstillende måde, kan ISAG anmode om andre tilbud; ved afstemningen af de åbne tilbud kan der i vidt omfang blive udvekslet oplysninger mellem »ISAG«-medlemmer, mellem ISAG og rapporterende selskaber, mellem ISAG og NESO-organisationer, mellem rapporterende selskaber og mellem NESO-organisationer vedrørende oprindelse, kvalitet, tanker- og raffineringskapacitet, oplagringskapacitet, eventuelt prisfastsættelsen på olie samt andre forhold, der viser sig at være nødvendige for gennemførelsen af fordelingsprocessen; det er formålet at tilgodese henholdsvis opfylde fordelingsretten og pligten, dvs. at dirigere olie og/eller olieprodukter fra lande med overskud til lande med underskud;

(14) dette kan belyses ved følgende eksempel: Alfa Oil meddeler ISAG, at selskabet har et frivilligt åbent tilbud på en delladning på 50 000 tons Arabian Light (råolie), 34° API, tre dages sejllads fra Nordvesteuropa; før krisen opstod, var det hensigten at sende ladningen til et af Alfa's britiske raffinaderier, men efter at krisefordelingsordningen er iværksat, har Det forenede Kongerige rent faktisk en fordelingspligt; ISAG gennemgår sine udførlige oplysninger om de deltagende lande, som har ret til fordeling, og anmoder om frivillige købstilbud, indtil den finder en køber, der har brug for råolie af netop denne kvalitet, f.eks. Beta's raffinaderi i Rotterdam i Nederlandene, der har ret til fordeling; der sker således en tilpasning af tilbudet, fordelingskoordinatoren godkender resultatet, prisen aftales mellem Alfa og Beta ud fra forretningsmæssige principper, og den tanker, der er lastet med råolien, leverer denne til Beta i Rotterdam;

(15) ISAG involveres ikke i fastsættelsen af forretningsbetingelserne for den omfordelte olie; selskaberne fastsætter disse betingelser indbyrdes, så snart ISAG har tilpasset tilbudene; i forbindelse med åbne tilbud kan selskaberne dog vælge at underrette ISAG om forretningsbetingelserne, herunder priserne, for at ISAG kan anmode om accept af tilbudene;

(16) når ISAG har fremsat forslag vedrørende tilpasningen af de frivillige tilbud, vil fordelingskoordinatoren, som er IEA's eksekutivdirektør, enten godkende eller forkaste resultatet; fordelingskoordinatoren er ansvarlig over for Kriseudvalget i Det stående udvalg om Krisespørgsmål (Emergency Group of the Standing Group on Emergency Questions, SEQ Emergency Group, herefter benævnt SEQ Kriseudvalg); selve Det stående Udvalg benævnes herefter SEQ for kontrol og styring af fordelingsprocessen; SEQ Kriseudvalg, der består af regeringsrepræsentanter, skal sikre, at der er enighed mellem regeringerne om beslutninger vedrørende gennemførelse af IEP i en krisesituation;

(17) såfremt fordelingskoordinatoren forkaster resultatet, anmodes ISAG om at foretage en ny tilpasning; godkender fordelingskoordinatoren ISAG's forslag, underretter ISAG de rapporterende selskaber og regeringerne derom; kan ISAG ikke kan afstemme alle tilbudene på grund af forskelle af en eller anden art, forelægger fordelingskoordinatoren sagen for SEQ, og såfremt SEQ ønsker det, rådfører ISAG og fordelingskoordinatoren sig med IAB; regeringerne beslutter derpå, hvilke foranstaltninger der er behov for, og hvorledes de skal gennemføres; disse foranstaltninger må betragtes som aktiviteter af type 3;

(18) krisefordelingsprocessen afsluttes, når mangelen på forsyninger er aftaget eller med rimelighed kan forventes at aftage til under 7 %; styrelsesrådet enten godkender den konstatering, som IEA's sekretariat har foretaget, eller vedtager at afslutte krisefordelingen, uden at der foreligger en sådan konstatering; hverken ISAG, rapporterende selskaber eller ikke-rapporterende selskaber anmodes om at omfordele olie efter krisefordelingsprocessens afslutning;

(19) medlemmer af oliebranchen inddrages i et vist omfang, inden krisefordelingsordningen iværksættes, eller uden at den iværksættes; i henhold til artikel 19, stk. 6, i IEP, skal IEA's sekretariat indhente olieselskabernes vurdering af situationen og af det formålstjenlige i de foranstaltninger, der skal træffes; en sådan forud for, eller uden at krisefordelingsordningen iværksættes konsultation anses for nødvendig i betragtning af olieselskabernes kendskab til markedet; i artikel 19, stk. 7, er det fastsat, at IAB skal sammenkaldes for at bistå IEA med krisefordelingen, og denne bistand kan indledes, før kriseforanstaltningerne rent faktisk iværksættes; i henhold til artikel 55, stk. 3, i IEP kan SEQ konsultere olieselskaberne om ethvert spørgsmal inden for dets kompetence, og dette kan omfatte konsultationer inden iværksættelsen af krisefordelingsordningen, eller uden at denne rent faktisk iværksættes; olieselskaberne vil også i tilfælde af forsyningsvanskeligheder blive anmodet om at meddele oplysninger om bl.a. import, eksport, indenlandsk produktion og lagre på begæring af IEA's eksekutivdirektør;

(20) IEP's krisefordelingsordning og de detaljerede bestemmelser vedrørende dens gennemførelse testes af IEA med jævne mellemrum; olieselskabernes (både rapporterende og ikke-rapporterene selskabers, ISAG's og NESO-organisationernes) deltagelse forud for, eller uden at krisefordelingsordningen iværksættes i disse tests svarer til deres deltagelse i en krisesituation; de data og oplysninger, der hidtil er blevet anvendt i forbindelse med disse tests, har været enten forældede eller teoretiske, og der er ikke foretaget nogen oliefordeling;

(21) styrelsesrådet har oprettet en voldgiftsret; formålet hermed er at skabe mulighed for bilæg-

gelse af konflikter, der måtte opstå mellem en sælger og en køber af olie eller mellem parterne i en transaktion, der vedrører udveksling af olie, og som finder sted under gennemførelsen af den i IEP omhandlede krisefordelingsordning; kendelser, der afsiges af IEA's voldgiftsret, og som måtte være omfattet af artikel 85, fritages ikke ved denne beslutning;

(22) Kommissionen har ikke modtaget bemærkninger fra tredjemand efter offentliggørelsen af meddelelsen i henhold til artikel 19 stk. 3, i forordning nr. 17;

II. RETLIG VURDERING

A. EØF-traktatens artikel 85, stk. 1

(23) i henhold til artikel 85, stk. 1, er alle aftaler mellem virksomheder, alle vedtagelser inden for sammenslutninger af virksomheder og alle former for samordnet praksis, der kan påvirke handelen mellem medlemsstater, og som har til formål eller til følge at hindre, begrænse eller fordreje konkurrencen inden for fællesmarkedet, uforenelige med fællesmarkedet og forbudt; denne bestemmelse kan anvendes i det foreliggende tilfælde;

(24) de berørte virksomheder — de rapporterende og ikke-rapporterende olieselskaber — er virksomheder efter artikel 85, stk. 1;

(25) olieselskabernes samtykke i at samarbejde med hinanden og med IEA i IEP og som led i anvendelsen af IEA's krisefordelingsordning vedrørende olie udgør en samordnet praksis; i IEP er det anført, at olieselskaberne skal medvirke ved gennemførelsen af den deri omhandlede krisefordelingsordning vedrørende olie; regeringerne har fastlagt regler for denne medvirken og vedtaget grundlaget for selskabernes medvirken; formålet med olieselskabernes medvirken er at opnå et konkret resultat, dvs. en omfordeling af olie og/eller olieprodukter, således at de deltagende landes fordelingsrettigheder tilgodeses og deres fordelingspligter opfyldes; derfor sammenkaldes repræsentanter for selskaberne for at nå dette mål gennem fælles bestræbelser; der vil i vid udstrækning blive udvekslet oplysninger om oliens oprindelse og kvalitet, tanker- og raffineringskapacitet, oplagringskapacitet og andet, og repræsentanterne for selskaberne vil få adgang til oplysninger, hvoraf nogle er fortrolige; dette sker under forudsætning af, at samtlige deltagere bidrager til at nå de i IEP fastsatte mål;

(26) den samordnede praksis kan have til følge at fordreje konkurrencen; hovedformålet med den i IEP omhandlede krisefordelingsordning er i en mangelsituation at fordele olie og/eller olieprodukter ligeligt mellem de deltagende lande; der er indgået en solidaritetsforpligtelse mellem de deltagende lande med henblik på at forhindre, at afbrydelser i olieforsyningerne rammer nogen lande eller landegrupper uforholdsmæssigt hårdt; hvert lands forsyningsret vil blive sammenholdt med de disponible forsyninger med henblik på at fastslå, hvilke lande, der har ret til at få tildelt olie, og hvilke lande, der har pligt til at afgive olie; olieselskabernes samordnede praksis har til formål og til følge i forbindelse med visse transaktioner af type 1 at tage hensyn til fordelingsrettigheder og -pligter, og i forbindelse med transaktioner af type 2 og 3 at skabe ligevægt i disse rettigheder og pligter; dette betyder i visse tilfælde, at olien dirigeres andre steder hen, end det ville have været tilfældet, såfremt IEA's ordning ikke var blevet iværksat; samarbejdet indebærer, at markedsmekanismerne kan sættes ud af kraft, således at der opnås resultater, der ikke ville kunne opnås gennem fri konkurrence i en mangelsituation; den samordnede praksis mellem olieselskaberne medfører konkurrencevilkår, som ikke svarer til konkurrencevilkårene under normale markedsforhold;

de pågældende olieselskaber er fortsat konkurrenter på et oligopolistisk marked; den samordnede praksis inden for IEA vil medføre, at der i vid udstrækning udveksles fortrolige oplysninger, som ellers ikke meddeles konkurrenter; en sådan udveksling af oplysninger kan påvirke konkurrenternes senere markedsadfærd; noget af usikkerheden omkring forsyningskilder, oplagrings- og raffineringskapacitet, tankerkapacitet og andre forhold kan blive fjernet; på denne baggrund og i betragtning af markedsstrukturen kan olieselskabernes adfærd ændre markedsforholdene, sammenholdt med den situation, hvor der ikke er udvekslet oplysninger;

virkningerne af disse konkurrencebegrænsninger kan blive omfattende; selskaberne begyn-

der først at samarbejde om fordelingen, når der er sket et fald på 7 % i de olieforsyninger, der er til rådighed for alle IEA lande eller for et enkelt land inden for IEA, eller når det med rimelighed kan forventes, at der vil ske et sådant fald; de månedlige olieforsyninger til IEA som helhed er på ca. 120 mio tons; det anslås, at der skal omfordeles mellem 10 og 15 mio tons olie pr. måned, såfremt krisefordelingsordningen iværksættes; dette svarer til ca. 10 % af de normale forsyninger; for nogle produkters eller landes vedkommende kan mangelen på forsyninger være større end for andres, afhængigt af forsyningsafbrydelsernes art; hele markedet berøres, da selskaber, der skal afgive eller have tildelt olie, vil tage hensyn til deres samlede forsyningssituation, når de fremsender tilbud og anmodninger til ISAG;

(27) den samordnede praksis vil påvirke handelen mellem medlemsstater; fordeling af olie mellem lande, der har undertegnet en international aftale, indebærer direkte transaktioner på tværs af grænserne; den i IEP omhandlede solidaritetsforpligtelse mellem de deltagende lande indebærer, at olieselskaberne i hvert af de deltagende lande vil blive berørt og anmodet om at medvirke på en eller anden måde, såfremt krisefordelingsordningen iværksættes; det sædvanlige olieforsyningsmønster vil blive ændret, således at fordelingsrettighederne tilgodeses og fordelingspligterne opfyldes; disse rettigheder og pligter påhviler de enkelte deltagende lande og ikke de pågældende selskaber; olieselskabernes samarbejde vedrørende omfordelingen af den disponible olie vil i mærkbart omfang påvirke handelen mellem medlemsstaterne;

b) gives disse virksomheder mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer;

(29) den samordnede praksis bidrager faktisk til at forbedre fordelingen af de pågældende varer og til at fremme den økonomiske udvikling;

formålet med den samordnede praksis er at omfordele de disponible olieforsyninger ligeligt mellem de deltagende lande som anført i IEP; da afbrydelser i forsyningerne kan få alvorligere følger for nogle lande end for andre, er det blevet vedtaget, at lande med større underskud end gennemsnittet skal have tildelt visse forsyninger, idet der skal tages hensyn til de sædvanlige forsynings- og forbrugsmønstre; de frie markedskræfter ville ikke nødvendigvis få en sådan virkning i en forsyningssituation, der var så alvorlig, at krisefordelingsordningen måtte iværksættes; noget sådant kan kun sikres gennem en eller anden form for indgriben på markedet; dette er olieselskabernes opgave; som følge af deres samordnede praksis vil olien og/eller olieprodukterne i nødvendigt omfang blive dirigeret til steder, hvor de ellers ikke ville være blevet dirigeret hen;

det er sandsynligt, at de konkurrencebegrænsninger, som olieselskabernes samordnede praksis indebærer, i højere grad end selve konkurrencen vil nå målet med IEP, nemlig at formindske ulemperne og fordele vanskelighederne;

B. **EØF-traktatens artikel 85, stk. 3**

(28) i henhold til artikel 85, stk. 3, kan bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, erklæres uanvendelige på enhver samordnet praksis, som bidrager til at forbedre produktionen eller fordelingen af varerne eller til at fremme den tekniske eller økonomiske udvikling, samtidig med at den sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelen herved, og uden at der:

a) pålægges de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål,

(30) den samordnede praksis sikrer forbrugerne en rimelig andel af fordelen herved; da nedskæringer i forsyningerne sandsynligvis vil påvirke de deltagende lande på forskellig måde, vil de sandsynligvis også påvirke forbrugerne forskelligt; forbrugerne vil have nytte af krisefordelingsordningen, der har til formål at fordele de disponible forsyninger mellem de deltagende lande; forbrugerne kan formodentlig ikke opnå normale forsyninger, men vil dog have sikkerhed for, at der sker en forholdsmæssig ligelig fordeling af dem mellem landene; desuden kan det forventes, at den samordnede praksis formindsker forsyningsmangelens virkning på de deltagende landes generelle økonomiske situation, hvilket

øjeblikkeligt medfører fordele for forbrugerne;

(31) den samordnede praksis pålægger ikke de pågældende virksomheder begrænsninger, som ikke er nødvendige for at nå disse mål;

den samordnede praksis, der finder sted både før og efter iværksættelsen af fordelingsordningen eller uden dennes faktiske iværksættelse tager sigte på at afstemme de deltagende landes fordelingsrettigheder og -pligter og i nødvendigt omfang omfordele olien og/eller olieprodukterne med henblik herpå; der er tale om følgende aktiviteter;

konsultationer med olieselskaber, før krisefordelingsordningen iværksættes, således som det er fastsat i IEP, eller uden dennes faktiske iværksættelse, selskabernes meddelelse af oplysninger til IEA og nationale regeringer sådanne som import, eksport, indenlandsk produktion og lagre, aktiviteter af type 1, såfremt de omfattes af artikel 85, stk. 1, og såfremt de selskaber, der berøres af sådanne aktiviteter, har taget hensyn til de deltagende landes fordelingsrettigheder og -pligter og har givet IEA og Kommissionen meddelelse om aktiviteterne, og endelig aktiviteter af type 2 og type 3, for så vidt som de omfattes af artikel 85, stk. 1;

hvor vidt det er nødvendigt at udveksle specifikke oplysninger for at gennemføre ovennævnte aktiviteter, og hvorvidt det er nødvendigt at omfordele olien og/eller olieprodukterne, vil afhænge af forsyningsafbrydelsernes art og omfang og variere fra tilfælde til tilfælde; adfærd, som ikke er nødvendig, for at fordelingsordningen kan gennemføres, fritages ikke ved nærverende beslutning; der udveksles kun oplysninger om priser, såfremt disse oplysninger er nødvendige for de enkelte forsyningstransaktioner, herunder de transaktioner, hvori ISAG kan deltage, når det anmoder om accept af tilbud; når krisefordelingsprocessen er afsluttet, er det forbudt at anvende fortrolige oplysninger, der er indhentet ved deltagelse heri;

hverken de regler, som regeringerne har fastlagt vedrørende gennemførelsen af fordelingsprocessen, eller selskabernes samordnede praksis om den nødvendige fordeling strækker sig ud over, hvad der er påkrævet for at opfylde de i IEP anførte mål; der bliver kun tale om de minimale ændringer i handelsmønstrene, der anses for nødvendige under de pågældende omstændigheder;

(32) den samordnede praksis giver ikke virksomhederne mulighed for at udelukke konkurrencen for en væsentlig del af de pågældende varer;

i en situation, hvor der er mangel på olie, vil den normale markedssituation ændre sig; konkurrenter vil bestræbe sig på selv at sikre sig forsyninger på grundlag af de foreliggende muligheder; den samordnede praksis, der tager sigte på at varetage omfordelingen, vil sandsynligvis kun berøre i alt ca. 10 % af de normale forsyninger til IEA-landene; selv om denne procentsats afhænger af forsyningsafbrydelsernes art, vil olieselskaberne tage deres samlede forsyningssituation i betragtning, når de fremsender frivillige tilbud og anmodninger til ISAG; konkurrencen mellem olieselskaberne vil forsætte på alle andre områder end forpligtelsen til at tilgodese fordelingsrettigheder og opfylde fordelingspligter; også hvad angår aktiviteterne af type 1 og 2, vil selskaberne selv fastlægge forretningsbetingelserne, herunder priserne på den olie og/eller de olieprodukter, der skal leveres; betingelsen i artikel 85, stk. 3, litra b), er derfor opfyldt;

(33) alle de i artikel 85, stk. 3, anførte betingelser er således opfyldt, dels hvad angår olieselskabernes samordnede praksis i tilfælde af en afbrydelse af forsyningerne, inden den i IEP omhandlede krisefordelingsordning iværksættes, eller uden at den iværksættes, jf. artikel 19, stk. 6 og 7, og artikel 55, stk. 3, i IEP, dels vedrørende meddelelse af oplysninger til IEA og nationale regeringer om import, eksport, indenlandsk produktion og lagre, dels hvad angår deres fortsatte konsultationer med IEA og deres meddelelse af oplysninger efter iværksættelsen af krisefordelingsordningen, samt deres samordnede praksis med henblik på gennemførelse af aktiviteter af type 1, 2 og 3, og dette gælder såvel rapporterende og ikke-rapporterende selskaber som ISAG og NESO-organisationer;

C. **Artikel 8 i forordning nr. 17**

(34) i artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 17 er det fastsat, at en beslutning i henhold til traktatens artikel 85, stk. 3, skal træffes for et bestemt tidsrum, og at der kan knyttes betingelser og påbud til en sådan beslutning; i henhold til artikel 8, stk. 2, er Kommissionen

desuden forpligtet til at sikre, at betingelserne i artikel 85, stk. 3, stadig er opfyldt;

(35) der kan indrømmes en undtagelse for den anmeldte samordnede praksis; det er på lang sigt nødvendigt at beskytte forbrugernes interesser; beslutningen bør derfor gælde for en eventuel iværksættelse af den i IEP omhandlede krisefordelingsordning i en periode på ti år; ved udløbet af denne periode skal beslutningen tages op til fornyet gennemgang;

(36) forholdene på oliemarkedet ændrer sig til stadighed; som følge heraf ændrer styrelsesrådet med jævne mellemrum reglerne for olieselskabernes deltagelse i krisefordelingsprocessen; hidtil har der været foretaget fire tests af disse regler; de erfaringer, der opnås ved disse tests, fører ligeledes til ændringer i reglerne; det er vigtigt, at Kommissionen underrettes øjeblikkeligt om sådanne ændringer, således at den kan tage stilling til, om betingelserne for en beslutning i henhold til artikel 85, stk. 3, stadig er opfyldt;

(37) Kommissionen skal underrettes om konsultationer, der føres med olieselskaberne med henblik på iværksættelse af IEP, om iværksatte kriseforanstaltninger eller om tests af den i IEP omhandlede krisefordelingsordning; repræsentanter for Kommissionen skal have adgang til de krisefordelingsprocedurer eller tests, til samtlige dokumenter eller andre foreliggende oplysninger vedrørende fordelingsprocedurer eller tests samt til møder, hvori repræsentanter for oliebranchen deltager, og som vedrører krisefordelingsordningen eller tests —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

1. Bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, erklæres i henhold til artikel 85, stk. 3, uanvendelige på alle, såvel rapporterende som ikke-rapporterende, olieselskabers samordne praksis, der er omfattet af denne beslutning, og som er nødvendige for gennemførelsen af den i Det internationale Energiprogram omhandlede krisefordelingsordning vedrørende olie. de aktiviteter af type 1, som omfattes af artikel 85, stk. 1, fritages kun, såfremt de selskaber, der deltager i disse aktiviteter, tager hensyn til de deltagende landes fordelingsrettigheder og -pligter eller andre oplysninger fra Det internationale Energiagentur og giver Det internationale Energiagentur samt Kommissionen meddelelse om sådanne aktiviteter. Alle aktiviteter af type 2 fritages. Aktiviteter af type 3 fritages, for så vidt som de er omfattet af artikel 85, stk. 1.

2. Bestemmelserne i artikel 85, stk. 1, erklæres i henhold til artikel 85, stk. 3, uanvendelige på alle, såvel rapporterende som ikke-rapporterende, olieselskabers samordnede praksis, der er omfattet af denne beslutning, og som er nødvendige for

a) konsultationer med olieselskaberne før eller uden iværksættelse af kriseforanstaltningerne i henhold til artikel 19, stk. 6 og 7, og artikel 55 stk. 3, i Det internationale Energiprogram,

b) selskabernes meddelelse af oplysninger til Det internationale Energiagentur eller nationale regeringer om import, eksport, indenlandsk produktion og lagre, på begæring af eksekutivdirektøren for Det internationale Energiagentur i forbindelse med de under litra a) omhandlede konsultationer eller i tilfælde af en forsyningsafbrydelse, eller

c) tests af krisefordelingssystemet eller af kriseinformationssystemet organiseret af Det internationale Energiagentur.

3. Fritagelsen gælder for den samordnede praksis, der udøves af oliebranchens rådgivende Forsyningsudvalg (ISAG) og dets underudvalg, af rapporterende og ikke-rapporterende olieselskaber, herunder selskabernes og deres medarbejderes deltagelse i arbejdet i de nationale krisefordelingsorganisationer (NESO), for så vidt som denne samordnede praksis er nødvendig for gennemførelsen af den i Det internationale Energiprogram omhandlede krisefordelingsordning. Fritagelsen gælder for samordnet praksis i møder, der afholdes i oliebranchens internationale rådgivende Udvalg (IAB) eller dets underudvalg som led i de konsultationer, der gennemføres, før krisefordelingsordningen iværksættes, og som er omhandlet i artikel 19, stk. 6 og 7, og artikel 55, stk. 3, i Det internationale Energiprogram, samt for møder, der afholdes af disse organer i en krisesituation og i forbindelse med tests af krisefordelingsordningen vedrørende olie eller af kriseinformationssystemet.

Artikel 2

Fritagelsen gælder ikke

1. udveksling af oplysninger om priser, medmindre en sådan udveksling er nødvendig af hensyn til forhandlingen af individuelle, bilaterale transaktioner,

2. samordnet praksis, der ikke anses for nødvendig for gennemførelsen af den i Det internationale Energiprogram omhandlede krisefordelingsordning,

3. samordnet praksis, der gennemføres på et tidspunkt, hvor krisefordelingsordningen ikke er iværksat, bortset fra de konsultationer, der føres i forbindelse med en iværksættelse af ordningen eller uden sådan iværksættelse, og som er omhandlet i artikel 19, stk. 6 og 7, og artikel 55, stk. 3, i Det internationale Energiprogram, selskabernes meddelelse af oplysninger til Det internationale Energiagentur eller nationale regeringer om import, eksport, indenlandsk produktion og lagre og samordnet praksis med henblik på tests af ovennævnte ordning eller af kriseinformationssystemet.

Artikel 3

Fritagelsen betinges af, at de olieselskaber, som denne beslutning er rettet til, eller repræsentanter udpeget af Oliebranchens internationale rådgivende Udvalg (IAB) hurtigst muligt underretter Kommissionen om

1. ændringer, som af styrelsesrådet eller af de nationale krisefordelingsorganisationer foretages i reglerne for krisefordelingsordningen vedrørende olie og olieselskabernes deltagelse deri,

2. konsultationer med olieselskaberne i overensstemmelse med artikel 19, stk. 6 og 7, eller artikel 55, stk. 3, i Det internationale Energiprogram, eller selskabernes meddelelse af oplysninger til Det internationales Energiagentur eller nationale regeringer om import, eksport, indenlandsk produktion og lagre,

3. en eventuel krisesituations begyndelse,

4. forslag eller foranstaltninger vedrørende en test af krisefordelingsordningen vedrørende olie eller af kriseinformationssystemet

Fritagelsen betinges af, at repræsentanter for Kommissionen dels får adgang til alle konsultationer med olieselskaberne i overensstemmelse med artikel 19, stk. 6 og 7, eller artikel 55, stk. 3, i Det internationale Energiprogram, og dels får adgang til møder i Oliebranchens rådgivende Forsyningsudvalg og dets undergrupper eller i det internationale rådgivende udvalg og dets undergrupper, når krisefordelingsordningen fungerer eller når tests finder sted. For at Kommissionen kan sikre, at kriterierne i artikel 85, stk. 3, samt de påbud, der er knyttet til denne beslutning, opfyldes, skal Kommissionens repræsentanter på forespørgsel have adgang til samtlige dokumenter og andre oplysninger i forbindelse med sådanne konsultationer, møder og tests og som de selskaber, der er omfattet af denne beslutning, er i besiddelse af eller har kontrol over, samt alle dokumenter og andre oplysninger i sådan besiddelse eller under sådan kontrol i forbindelse med aktiviteter af type 2 og 3 og de type 1 aktiviteter, der er anmeldt til Kommissionen.

Artikel 4

Denne beslutning gælder for de olieselskaber, som den er rettet til. Den gælder også for olieselskaber, der af Det internationale Energiagentur, regeringer eller nationale krisefordelingsorganisationer (NESO) måtte blive anmodet om at deltage i krisefordelingsordningen, i konsultationer i overensstemmelse med artikel 19, stk. 6 og 7, og artikel 55, stk. 3, i Det internationale Energiprogram eller i tests af krisefordelingsordningen eller af kriseinformationssystemet, eller som måtte blive anmodet om at fremlægge oplysninger med henblik på krisefordelingsordningen, konsultationer eller tests, og den gælder for selskaber, der henhører under olieselskaber, selskaber, der kontrollerer olieselskaber, eller selskaber, der henhører under samme selskab som olieselskaber.

Artikel 5

Denne beslutning anvendes fra den 5. januar 1982 og gælder indtil den 31. december 1993.

Denne beslutning er rettet til følgende olieselskaber:

Atlantic Richfield Company,
Arco Petroleum Products Company,
515, South Flower Street,
Los Angeles, CA 90071, USA.

The British National Oil Corporation,
29, Bolton Street,
London WIY 8BN, England.

British Petroleum Company P.L.C.,
Britannic House,
Moor Lane,
London EC2Y 9BU, England.

Cities Service Company,
110, West Seventh Street,
PO Box 300,
Tulsa, OK 74102, USA.

Conoco Inc.,
1007 Market Street,
Wilmington, DE 19898,
USA.

Daikyo Oil Co., Ltd,
Jyowa-Yaesu Building,
4-1 Yaesu, 2-Chome
Chuo-ku,
Tokyo 104, Japan.

Exxon Corporation,
1251, Avenue of the Americas,
New York, NY 10020, USA.

Gulf Oil Corporation,
Gulf Trading & Transportation Co.,
PO Box 3726,
Houston, TX 77001, USA.

Hispanica De Petroleos, S.A.,
(Hispanoil),
Pez Volador, 2
Madrid 30, Spanien.

Idemitsu Kosan Co., Ltd,
1-1, 3-Chome, Marunouchi,
Chiyoda-ku,
Tokyo 100, Japan.

Mabanaft GmbH,
Kattrepelsbrücke 1,
D-2000 Hamburg 1
Forbundsrepublikken Tyskland.

Maruzen Oil Co., Ltd,
6-1-20, Akasaka,
Minato-ku,
Tokyo 107, Japan.

Mobil Oil Corporation,
150, East 42nd Street,
New York, NY 10017, USA.

Murphy Oil Company,
200, Jefferson Avenue,
El Dorado, AR 71730, USA.

Nippon Mining Co., Ltd,
10-1, Toranomon, 2-Chome,
Minato-ku,
Tokyo 107, Japan.

Occidental Petroleum Corp.,
PO Box 1183,
Houston, TX 77001, USA.

Petrofina, S.A.,
33, rue de la Loi,
B-1040 Bruxelles, Belgien.

Petroleos De Portugal, E.P.,
(Petrogal),
Avenue Fontes Pereira de
Melo 6-2,
1000 Lisboa, Portugal.

Phillips Petroleum,
252 Phillips Building Annex,
Bartlesville, OK 74004, USA.

Saarbergwerke AG,
Hafenstraße 25,
6600 Saarbrücken,
Forbundsrepublikken Tyskland.

Shell International Petroleum,
Co., Ltd,
Shell Centre,
London SEl 7NA, England.

Standard Oil Company of
California,
225, Bush Street,
San Francisco, CA 94104, USA.

Standard Oil Company (Indiana),
200, East Randolph Drive,
PO Box 5910A,
Chicago, IL 60680, USA.

Standard Oil Company of Ohio,
Sohio Supply Company,
1000, Midland Building,
Cleveland, OH 44115, USA.

Statoil,
Breidablikkveien 3,
Mariero,
PO Box 300,
N-4001 Stavanger, Norge.

Sun Company,
100, Matsonford Road,
Radnor, PA 19087, USA.

Svenska Petroleum A.B.,
Wahrendorffsgatan 4,
Box 16101,
S-103 23 Stockholm, Sverige.

Texaco Inc.,
2000, Westchester Avenue,
White Plains, NY 10650, USA.

Union Rheinische Braunkohlen,
Kraftstoff AG,
5047 Wessling, Postfach 8,
Forbundsrepublikken Tyskland.

Union Oil Company of
California,
Union Oil Center,
461, South Boylston Street,
PO Box 7600,
Los Angeles, CA 90051, USA.

Veba Öl AG,
Pawikerstraße 30,
D-4660 Gelsenkirchen-Buer,
Forbundsrepublikken Tyskland.

Wintershall A.G.,
Friedrich-Ebert-Straße 160,
3500 Kassel,
Postfach 10 40 20,
Forbundsrepublikken Tyskland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 12. december 1983.

På Kommissionens vegne
Frans ANDRIESSEN
Medlem of Kommissionen